

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 8. oktoober 2025
(OR. en)**

**2024/0224(COD)
LEX 2459**

**PE-CONS 19/1/25
REV 1**

PECHE 142

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MILLEGA MUUDETAKSE
MÄÄRUST (EL) NR 1026/2012, MILLES KÄSITLETAKSE KALAVARUDE KAITSEKS
VÕETAVAD TEATAVAID MEETMEID SEOSES MITTESÄÄSTVAT KALAPÜÜKI
LUBAVATE RIIKIDEGA**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2025/...,**

8. oktoober 2025,

**millega muudetakse määrust (EL) nr 1026/2012,
milles käsitletakse kalavarude kaitseks võetavaid teatavaid meetmeid
seoses mittedahtvat kalapüüki lubavate riikidega**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ja artiklit 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C, C/2025/1191, 21.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1191/oj>.

² Euroopa Parlamendi 9. juuli 2025. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. septembri 2025. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooniga³ (UNCLOS) ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate sätete 4. augusti 1995. aasta rakenduskokkuleppega⁴ (UNFSA) on ühiste kalavarude, piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude majandamiseks vajalik koostöö kõigi riikide vahel, kelle laevastik selliseid varusid püüab. Sellise koostöö saab sisse seada piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames või asjaomasest püügist huvitatud riikide vahel sõlmitud ühekordsete kokkulepete alusel.

³ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioon (EÜT L 179, 23.6.1998, lk 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/1998/392/oj>).

⁴ Kokkulepe 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni nende sätete rakendamise kohta, mis käsitlevad piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist (EÜT L 189, 3.7.1998, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1998/414/oj).

- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1026/2012⁵ on kehtestatud raamistik, et teha kindlaks riigid, kes ei tee koostööd ning lubavad liidule ühist huvi pakkuva kalavaru mittesäästvat püüki, ja võtta nende suhtes meetmeid.
- (3) Kooskõlas määrusega (EL) nr 1026/2012 peaks saama riigi lugeda mittesäästvat kalapüüki lubavaks, kui ta muu hulgas ei tee koostööd ühist huvi pakkuva kalavaru majandamisel täielikus kooskõlas UNCLOSi ja UNFSA sätetega või muu rahvusvahelise lepingu või rahvusvahelise õiguse normiga ning kui riik ei võta vajalikke kalavarude majandamise meetmeid.
- (4) Tuleks kasutusele võtta mõiste „koostööst hoidumine“, et paremini määratlada määruse (EL) nr 1026/2012 kohaldamisel UNCLOSi ja UNFSA kohase koostöö nõude kohaldamisala ja tähendus.
- (5) Parimate kättesaadavate teaduslike nõuannetena tuleks käsitada üldsusele kättesaadavaid teaduslikke nõuandeid, mida toetavad kõige uuemad teaduslikud andmed ja meetodid ning mille on andnud või läbi vaadanud liidu või rahvusvahelisel tasandil tunnustatud sõltumatu teadusasutus.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1026/2012, milles käsitletakse kalavarude kaitseks võetavaid teatavaid meetmeid seoses mittesäästvat kalapüüki lubavate riikidega (ELT L 316, 14.11.2012, lk 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj>).

- (6) Samuti on vaja selgitada, et riiki peaks saama pidada mittesäästvat kalapüüki lubavaks, kui ta ei rakenda vajalikke kalavarude majandamise meetmeid ega taga nende täitmist, ning et need meetmed hõlmavad kontrollimeetmeid, sealhulgas piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames.
- (7) Samuti on asjakohane tugevdada menetlusi, mida kohaldatakse mittesäästvat kalapüüki lubavate riikide suhtes enne ja pärast meetmete vastuvõtmist, sealhulgas piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames.
- (8) Et hinnata võetavaid asjakohaseid meetmeid seoses mittesäästvat kalapüüki lubava riigiga, on vaja anda täpne ülevaade liidu kaubandussuhetest hinnatava riigiga, sealhulgas hinnates imporditud toodete varasemaid andmeid, mis kajastavad selle riigiga seotud tegelikke impordimustreid.
- (9) Määrust (EL) nr 1026/2012 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1026/2012 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) „seotud liik“ – kalaliik, mis kuulub koos ühist huvi pakkuva kalavaruga samasse ökosüsteemi ja toitub sellest kalavarust, on sellele toidullikaks, konkureerib sellega toidu ja eluruumi pärast või esineb sellega koos samas püügipiirkonnas ning mida tahtlikult või tahtmatult, sealhulgas kaaspüügina, püütakse samas püügipiirkonnas või samades püügipiirkondades;“;

b) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) „jätkusuutmatu seisund“ – olukord, kus kalavarusid ei hoita pidevalt maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagaval või sellest kõrgemal tasemel, või kui sellist taset ei saa kindlaks teha, siis olukord, kus kalavaru ei hoita pidevalt bioloogiliselt ohututes piirides kooskõlas UNFSA artiklis 6 osutatud ettevaatusprintsiiibil põhineva käsitusega kalavarude majandamisele; see, milline kalavarude tase tähendab jätkusuutmatut seisundit, määratakse kindlaks parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal;“;

c) lisatakse järgmine punkt:

„i) „koostööst hoidumine“ – riigi suutmatuse tegutseda heas usus ja pidada muu hulgas piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames sisulisi konsultatsioone, mille käigus tehakse märkimisväärsed jõupingutusi, et jõuda kokkuleppele kalavarude majandamiseks vajalike meetmete vastuvõtmises, ning koostööst hoidumise näited on muu hulgas järgmised:

- 1) konsulteerimisest keeldumine või keeldumine kaasata konsultatsioonidesse kõiki asjaomaseid rannikuäärseid riike ja kalapüügiga tegelevaid riike;
- 2) konsultatsioonide põhjendamatu ühepoolne katkestamine;
- 3) põhjendamatud viivitused, sealhulgas taotlustele vastamisel või konsultatsioonide pidamisel;
- 4) konsultatsioonide jaoks olulise teabe varjamine;
- 5) põhjendamatute teabenõuete esitamine;
- 6) kokkulepitud menetluste eiramine;
- 7) süstemaatiline keeldumine võtta arvesse vastuettepanekuid või teiste poolte huvisid;
- 8) süsteemselt oma seisukohtade nõudmine pika aja jooksul, olenemata teiste poolte paindlikkusest konsultatsioonide käigus;

- 9) keeldumine võtta arvesse parimaid kättesaadavaid teaduslikke nõuandeid asjaomas(t)e kalavaru(de) kohta või varasemaid kalapüügitavasid;
- 10) kui käimas on konsultatsioonid ühist huvi pakkuvate kalavarude üldise jagamise kokkuleppe üle, siis konsultatsioonide pidamine osalise jagamise kokkuleppe sõlmimiseks või seejärel sellise osalise jagamise kokkuleppe sõlmimine, millest on välja jäetud mõni asjaomane rannikuäärne riik või kalapüügiga tegelev riik.“

2) Artikli 3 punkti b alapunktid i ja ii asendatakse järgmisega:

- „i) ei võta ega rakenda vajalikke kalavarude majandamise meetmeid ega taga selliste meetmete täitmist, sealhulgas kontrollimeetmed, millega tagatakse ühist huvi pakkuvate kalavarude tegelik kaitse ja majandamine, sealhulgas piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames või kahe- või mitmepoolsete kokkulepete alusel, või
- ii) on kalavarude majandamise meetmeid, näiteks kvoote või diskrimineerivaid meetmeid võtnud teiste riikide ja liidu õigusi, huve ja kohustusi vajalikul määral arvestamata ning need kalavarude majandamise meetmed koostoimes teiste riikide ja liidu võetud meetmetega põhjustavad püüki, mille tulemuseks võib olla kalavarude jätkusuutmatu seisund; nimetatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui asjaomase riigi võetud kalavarude majandamise meetmete tulemuseks ei olnud kalavarude jätkusuutmatu seisund üksnes tänu teiste võetud meetmetele.“

3) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Mittesäästvat kalapüüki lubavate riikide suhtes võetavatele meetmetele eelnevad ja järgnevad menetlused“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui komisjon peab vajalikuks võtta artiklis 4 osutatud meetmeid, teatab ta asjaomasele riigile oma kavatsusest lugeda see riik mittesäästvat kalapüüki lubavaks riigiks. Sellistel juhtudel teavitatakse viivitamata Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning neile antakse regulaarselt ajakohast teavet olukorra arengu ja võetud meetmete kohta.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Kui ühist huvi pakkuv kalavaru kuulub piirkondliku kalandusorganisatsiooni kohaldamisalasse, tõstatab komisjon mittesäästvat kalapüüki lubava riigi küsimuse asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni vastavuskontrolliorganis, enne kui ta esitab artikli 1 kohase teatise.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Enne artikli 4 kohaste meetmete vastuvõtmist annab komisjon asjaomasele riigile piisava võimaluse vastata käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatisele kirjalikult ja esitada kogu asjakohane teave.“;

e) lisatakse järgmised lõiked:

„4. Komisjon annab asjaomasele riigile lõikes 1 osutatud teatisele vastamiseks kuni 90 päeva ning mõistliku tähtaja olukorra heastamiseks.

5. Pärast artikli 4 kohaste meetmete vastuvõtmist hoiab komisjon asjaomase riigiga kontakte ja peab selle riigiga avatud dialoogi ning edendab kahe- ja mitmepoolset koostööd selleks, et kõnealune riik lõpetaks mittesäästva kalapüügi lubamise.

6. Kui kõnealune riik alustab liiduga heas usus konsultatsioone, osaleb komisjon sellistes konsultatsioonides viivitamata.“

4) Artikli 7 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artiklis 4 osutatud meetmete kohaldamine lõpetatakse, kui mittedäästvat kalapüüki lubav riik võtab ühist huvi pakkuvate kalavarude kaitseks ja majandamiseks vajalikud asjakohased parandusmeetmed, mis:

- a) on iseseisvalt vastu võetud või on kooskõlastatud liiduga peetud konsultatsioonide käigus ja kohaldataval juhul ka teiste asjaomaste riikidega või piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames ning
- b) ei kahjusta nende meetmete mõju, mis liit on võtnud asjaomaste kalavarude kaitse eesmärgil kas eraldi, koostöös teiste riikidega või piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja